

YÖNETMELİK

Çevre ve Şehircilik Bakanlığından:

**SIFIR ATIK YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 12/7/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliğinin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 3** – (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci, 11 inci, 12 nci ve 13 üncü maddelerine, 24/12/2020 tarihli ve 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna ve 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci, 103 üncü ve 104 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“dd) Ajans: Türkiye Çevre Ajansını,

ee) Mobil atık getirme merkezi: Belirli süreler içerisinde farklı noktalara hizmet vermek amacıyla kullanılan gerektiğinde yeri değiştirilebilen taşınabilir özellikte, farklı tür atıkları ayrı ayrı toplamak amacıyla birden fazla biriktirme ekipmanının birlikte bulunduğu atık toplama noktasını ve/veya atık getirme merkezine bağlı olarak kullanılan atık toplama taşıtlarını,

ff) Satış noktası: 26/6/2021 tarihli ve 31523 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (y) bendinde tanımlanan yerleri,”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci ve on birinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(2) Oluşan atıkların türlerine göre EK-5’te verilen açıklamalara uygun olarak en az ikili biriktirilmesi ve geçici depolanması sırasında çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde gerekli önlemlerin alınması esastır.”

“(11) Evlerden kaynaklanan atık ilaçlar, ilaç satışı yapılan yerler ile İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planında toplama noktası olarak belirlenen diğer toplama noktalarında ve atık getirme merkezlerinde toplanır. Atık ilaç biriktirme ekipmanları ilaç satışı yapılan yerler ve toplama noktalarınca temin edilir. Evlerden kaynaklanan atık ilaçların yönetimi mahalli idareler tarafından sağlanır.”

“(12) Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında atıkların kaynağında türlerine göre ayrı biriktirilmesi ve kaynağında ayrı biriktirilen atıkların karıştırılmadan ayrı olarak toplanması esastır.

(13) Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında biriktirilen atıklar, Bakanlıktan geçici faaliyet belgesi/çevre lisansı almış atık işleme tesislerinde işlenir.

(14) Kaynağında ayrı biriktirilen evsel atıklar ile benzer ticari ve kurumsal atıkların geri kazanıma veya bertarafı gönderilmek üzere bırakıldığı atık getirme merkezlerinin oluşturulması esastır.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“i) Atık getirme merkezlerinin kurulması ve işletilmesine ilişkin esasları belirlemekle,”

“(3) Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda il müdürlüklerinin sıfır atık belge başvurularının değerlendirilmesi ve sıfır atık belgesi düzenlenmesi/iptal edilmesi hususundaki görev ve yetkilerini Ajansa ve/veya değerlendirme kurum veya kuruluşlarına devredebilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

“(5) Bakanlık, Ajansın 7261 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde bu Yönetmelik kapsamında yapacağı faaliyetlerine yönelik usul ve esasları belirler ve Ajansın internet sayfasından duyurulmasını sağlar.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“ğ) Atık getirme merkezi onay yazısı vermek, ilgili belediyeyi bilgilendirmek ve onay verdiği atık getirme merkezlerini Bakanlığın çevrimiçi programına kayıt etmekle,”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (m) bendi ile üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“m) Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında toplanan atıklara ilişkin aylık bilgileri takip eden ayın onbeşine kadar sıfır atık bilgi sistemi üzerinden bildirmekle ve her yıl Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait bilgilerin veri kontrollerini tamamlamakla, bildirim esas bilgi ve belgeleri muhafaza etmekle,”

“(3) Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve sistemin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla EK-1’de tanımlanan uygulama takviminde belirtilen, sisteme geçişlerin tamamlanması için; il belediyeleri ile 50.000 üzeri nüfusa sahip mahalli idarelerde en az 2 çevre mühendisi veya çevre görevlisi, 20.000-50.000 arasında nüfusa sahip mahalli idarelerde en az 1 çevre mühendisi veya çevre görevlisi bulundurulur. 20.000’den az nüfusa sahip mahalli idarelerde çevre mühendisi veya çevre görevlisi bulundurulur ve/veya çevre danışmanlık hizmeti alınır. Mahalli idare birliklerinde ve il özel idarelerinde en az 1 çevre mühendisi veya çevre görevlisi bulundurulur.”

“(5) Mahalli idareler Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda atık getirme merkezini kurmak/kurdurmakla, işletmek/işlettirmekle yükümlüdür.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (i) bentleri ile ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(ç) Kaynağında ayrı biriktirilen atıkların birbirleriyle karıştırılmadan ayrı olarak toplanmasına ve geçici depolanmasına yönelik altyapıyı oluşturmakla, gerekli kumbara, konteyner gibi biriktirme ekipmanlarını sağlamakla,”

“(i) Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında toplanan atıklara ilişkin aylık bilgileri takip eden ayın onbeşine kadar sıfır atık bilgi sistemi üzerinden bildirmekle ve her yıl Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait bilgilerin veri kontrollerini tamamlamakla, bildirim esas bilgi ve belgeleri muhafaza etmekle,”

“(2) Sıfır atık yönetim sistemini kurmakla yükümlü olanlar ile sistemi gönüllü olarak kurmak isteyenler, Bakanlıkça yetkilendirilmiş çevre danışmanlık firmalarından sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve geliştirilmesinin sağlanması için danışmanlık hizmeti alabilirler.”

“(4) Bina ve yerleşkelerin, sıfır atık yönetim sistemini kurarak EK-1’de yer alan uygulama takvimi doğrultusunda sıfır atık belgesi almaları zorunludur. Bu Yönetmelik kapsamında sıfır atık yönetim sistemini kurarak belge alanlar, türlerine göre kaynağında ayrı biriktirdikleri atıklarını, sıfır atık belgesini alan mahalli idarelerin toplama sistemine veya Bakanlıktan geçici faaliyet belgesi/çevre lisansı almış atık işleme tesislerine geri kazanımı sağlamak üzere verirler.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(6) EK-1’deki uygulama takviminde yer almayan bina ve yerleşkelerin bağlı oldukları mahalli idarelerin sıfır atık yönetim sistemine uygun şekilde sıfır atık yönetim sistemini oluşturması zorunludur.

(7) EK-1’deki uygulama takviminde yer almayan site, apartman ve villa tipi müstakil konutlar tarafından Ek-5’teki geri kazanılabilir kağıt, cam, metal, plastik atıkların diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi için geri kazanılabilir atık miktarı kapasitesine uygun hacimde bir adet konteyner veya benzeri biriktirme ekipmanı bulundurulması zorunludur. Biriktirme ekipmanının temini ve bulundurulmasında belediye ile işbirliği yapılabilir ve/veya diğer bina veya yerleşkeler ile ortak hareket edilebilir.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(ç) Atık ilaçların toplanması için kullanılacak biriktirme ekipmanları için beyaz renk kullanılır; bu ekipmanlar paslanmaz metal veya yüksek yoğunluklu plastik malzemeden yapılmış, kapaklı, kapakları kilitlenir, yüklemeye-boşaltma esnasında torbaların hasar görmesine veya delinmesine yol açabilecek keskin kenarları olmayan, yüklenmesi kolay, içerisine atık atıldıktan sonra tekrar alınmasına imkân vermeyecek şekilde teşkil edilir ve üzerinde “Atık İlaç” ibaresi bulunur.”

“(ç) EK-4’te yer alan kriterlerin sağlanarak gümüş, altın veya platin nitelikli sıfır atık belgesi alınabilmesi için (a) ve (b) bentlerinde tanımlanan ekipmanlara ilave olarak biyo-bozunur atıklar için kahverengi olmak üzere asgari üçlü toplama sistemi kurulur.”

“(7) Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında yerleştirilen biriktirme ekipmanlarında, atık getirme merkezlerinde ve toplama/taşıma araçlarında sıfır atık logosu kullanılır. Ayrıca toplama/taşıma araçlarında “Sıfır Atık Toplama Aracı” ibaresi bulunur.

(8) Zincir marketler ile 400 m2 ve üzeri kapalı satış alanına sahip satış noktaları, tüketiciler tarafından getirilen tehlikesiz nitelikteki kâğıt, cam, metal, plastik atıklar ile satışı yapılması durumunda pil, elektrikli küçük ev aletleri veya tekstil atıklarının ayrı olarak biriktirilmesi için rahatlıkla görülebilecek ve erişilebilecek yerlerde toplama noktaları oluşturmakla, çevre ve insan sağlığına yönelik tedbirleri almakla yükümlüdür.

(9) Mahalli idarelerce gerçekleştirilecek toplama faaliyetleri İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planına uygun olarak EK-5’te gösterilen gruplamalara göre yapılır.

(10) Mahalli idareler, EK-5’e göre mavi biriktirme ekipmanında karışık olarak biriktirilen ve bu şekilde toplanan kâğıt/karton, cam, metal ve plastik türlerindeki atıkların geri kazanıma hazırlanması amacı ile nüfusuna hizmet verebilecek tipteki tesisler ile çalışır. 1. Tip Toplama Ayırma Tesisi 400.000 ve üzeri olan nüfusa, 2. Tip Toplama Ayırma Tesisi 100.000-400.000 arası nüfusa, 3. Tip Toplama Ayırma Tesisi 100.000’e kadar nüfusa hizmet eder. Mahalli idareler belirleyecekleri toplama ayırma tesisi ihtiyaçlarını toplam nüfusuna hizmet edebilecek tek bir tesisten veya birden fazla sayıda toplama ayırma tesisinden ayrı ayrı karşılayabilir. Birden fazla toplama-ayırma tesisinin tercih edilmesi halinde; bu tesisler için belirlenen sorumluluk alanlarında hizmet edilecek nüfus kapasitelerinin aşılmaması sağlanır.

(11) Mahalli idarelerce sıfır atık yönetim sistemi kapsamında gerçekleştirilecek toplama faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun şekilde atık getirme merkezi/merkezleri oluşturulur. Bu doğrultuda;

a) Atık getirme merkezinin asgari 1000 m2 alana tesis edilmesi esastır. Ancak yeterli alan bulunamaması durumunda asgari 300 m2 alana sahip olacak şekilde birden fazla atık getirme merkezi teşkil edilebilir. Bu durumda;

1) Nüfusu 20.000’den 100.000’e kadar olan belediyelerde toplamda en az 600 m2’yi,

- 2) Nüfusu 100.000'den 300.000'e kadar olan belediyelerde toplamda en az 1000 m2'yi,
3) Nüfusu 300.000'den fazla olan belediyelerde toplamda en az 1200 m2'yi,
sağlayacak şekilde atık getirme merkezlerinin kurulması zorunludur. Nüfusu 20.000'e kadar olan belediyelerde 1 adet en az 300 m2 alana sahip atık getirme merkezinin kurulması yeterlidir.
- b) Atık getirme merkezlerinin konumu ile vatandaşların erişilebilirliği değerlendirilerek farklı yerlerde toplama noktalarının oluşturulması amacıyla mobil atık getirme merkezleri kurulur/kurdurulur.
- c) Karşılıklı mutabakat sağlanması durumunda birden fazla mahalli idare tarafından ortak kullanmak üzere atık getirme merkezi/merkezleri kurulabilir/kurdurulabilir. Ancak bu durumda, atık getirme merkezlerine bağlı olarak mobil atık getirme merkezleri kurulması/kurdurulması zorunludur.
- ç) Atık getirme merkezlerine ilişkin teknik ve idari hususlar Bakanlıkça belirlenir.

(12) Alışveriş merkezleri, vatandaşlar tarafından atıkların getirilip bırakılabileceği toplama noktaları oluşturmak üzere, teknik ve idari hususları Bakanlıkça belirlenen kriterlere uygun olarak mobil atık getirme merkezi kurarlar. Atık getirme merkezine sahip alışveriş merkezinde kurulu bulunan zincir marketler ile 400 m2 ve üzeri satış alanı bulunan satış noktalarında sekizinci fıkra ile getirilen toplama noktaları oluşturma yükümlülüğü aranmaz.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Temel seviyede sıfır atık belgesine sahip yerlerden; il belediyeleri ve nüfusu elli binin üzerindeki ilçe belediyeleri, organize sanayi bölgeleri, alışveriş merkezleri, havalimanları, limanlar, 250 oda ve üstü konaklama kapasiteli işletmeler, zincir marketler ile üniversiteler gümüş, altın veya platin sıfır atık belgesini almakla yükümlüdür. Temel seviyede sıfır atık belgesine sahip diğer yerler ise talep etmeleri halinde gümüş, altın ve platin sıfır atık belgesi için başvuruda bulunabilirler.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Gümüş, altın veya platin sıfır atık belgesi için temel seviyedeki sıfır atık belgesinin alınmasını takip eden yirmi dört aylık süre sonunda, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, EK-4 doğrultusunda belirlenen puanlama kriterlerine esas bilgi ve belgelerle müracaat edilir.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bakanlık tarafından belirlenen kamu kurum/kuruluşları, Ajans ve ilgili sektör temsilcilerinden oluşur.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“**Mevcut atık getirme merkezleri**

EK MADDE 1 – (1) 31/12/2014 tarihli ve 29222 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan mülga Atık Getirme Merkezi Tebliği kapsamında il müdürlüğünden onay yazısı alarak faaliyetlerini gerçekleştirmekte olan atık getirme merkezleri Bakanlıkça belirlenen usul esaslar doğrultusunda İl Sıfır Atık Yönetim Planı kapsamında değerlendirilerek faaliyetlerine devam ederler.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin EK-1’inde yer alan “B) Bina ve Yerleşkeler İçin Uygulama Takvimi” bölümündeki 3 üncü ve 4 üncü Grup satırları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

3.GRUP	<ul style="list-style-type: none">● Alışveriş Merkezleri 1000-4999 metrekare● İş Merkezi ve Ticari Plazalar 100 ve üzeri çalışanı bulunanlar● Tren ve Otobüs Terminalleri● ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri<ul style="list-style-type: none">● Eğitim Kurumları ve Yurtlar 50-249 arası öğrencisi bulunanlar● 50-99 Arası Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler● Sağlık Kuruluşları 50-99 arası yatak kapasiteli● Serbest Bölgeleri, Sanayi Siteleri	31 Aralık 2021
4.GRUP	<ul style="list-style-type: none">● Alışveriş Merkezleri 1000 m²'den az● Eğitim Kurumları ve Yurtlar 50'den az öğrencisi bulunanlar● 50'den Az Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler● Sağlık Kuruluşları 50'den az yatak kapasiteli● İş Merkezi ve Ticari Plazalar 100'den az çalışanı bulunanlar● Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar 50'den fazla çalışanı bulunanlar● Kafeterya ve Restoranlar 400 m²'den fazla● Kargo Şirketleri Dağıtım merkezleri ve şubeleri● 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler Dağıtım merkezleri ve şubeleri	31 Aralık 2022

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin EK-3'ünde yer alan “EK-3/A Mahalli İdareler İçin Kriterler” bölümünün dördüncü, yedinci ve dokuzuncu satırları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı bölüme aşağıdaki dipnot eklenmiş ve aynı ekin “EK-3/B Bina ve Yerleşkeler İçin Kriterler” bölümünde yer alan onuncu satır aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“

4	Evlerden kaynaklanan atık ilaçların toplanması için atık ilaç biriktirme ekipmanı temin edilmesi
---	--

”

“

7	Atıkların toplanması amacıyla toplama programının belirlenmesi ve halkın bilgilendirilmesi, bu program çerçevesinde atıkların toplanması veya toplatılması, sıfır atık yönetim sistemi kapsamında vatandaşın bilgilendirilmesi, hizmet kalitesinin artırılması ve sorunların çözümüne yönelik mobil iletişim hattı kurulması, Bakanlıkça hazırlanan mobil uygulamalara dahil olunması*
---	--

”

“

9	Toptancı hallerinde ve pazar yerlerinde, gıda israfının önlenmesi amacıyla önlemlerin alınması ve oluşan gıda atıklarının geri kazanımının sağlanması amacıyla kaynağında ayrı biriktirilmesine yönelik sistem oluşturulması*, biyo-bozunur atıkların ayrı toplanarak geri kazanımı konusunda gerekli çalışmaların yapılması (Kompost, biyometanizasyon, vb.)
---	---

”

“*Bu hükmün yürürlüğe girmesinden önce temel seviye belge alan mahalli idareler ile belge başvurusunda bulunanlar, bu şartı 1/7/2022 tarihine kadar sağlarlar.”

“

10	Depozito kapsamındaki ürünlerin satışını gerçekleştiren satış noktalarının; tüketiciler tarafından iade edilmek istenen depozitolu ürünlerin geri alınması ve toplanması amacıyla Bakanlıkça esasları belirlenen depozito yönetim sistemine katılım sağlaması ve uygulaması
----	---

”

MADDE 16 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 17 – Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
12/7/2019	30829